

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
20 februarie st. v.
4 martie st. n.

Ese în fiecare duminică.
Redacțiunea în
Közép-uteza nr. 395.

Nr. 8.

A N U L XXIV.
1888.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

La fotograful.

Tac și sufer ...

Sac și sufer în tăcere,
C'o selbatică mândrie
Eu ascund a mea durere
Și vreu nime să n'o știe.

Tu vezi fața mea senină,
Ochiul meu suridător,
Fruntea mea ce nu se 'nclină
Și nu știi, nu crezi, că mor!

Mor, de-o hălă făr' de nume,
De-acel chin, nemărginit,
Care-l suferă în lume,
Acel care nu-i iubit.

Matilda Poni.

Tigrul păcălit.

Poveste pentru copii, localisată.

Mai deunăși eram la Galați și pentru ca să-mi trecă de urit și să mai aflu și câte ceva, am ieșit să me primblu la port. Norocul a voit ca să întîlnesc pe un vechiu amic al meu, pe care de mult nu-l vădusem și să petrec cu dînsul câteva ore foarte plăcute. Amicul meu este un neguțator din partea locului, om foarte considerat și foarte iubit de toată lumea, fiind-că el, prin munca sa, ș-a câștigat o avere însemnată, de care se bucură, făcînd bine cui poate; ăr firea lui este așa de veselă și de glumetă, încât cu dînsul nu poate cuiiva să i se urască. Știe să spună și să descrie o mulțime de lucruri pe care însuș le-a vădut și le a învățat în numeroasele sale călătorii; căci, fiind de părinți din Galați, el, de tiner s'a înrolat ca matroz pe o corabie englezescă și cutreierînd toate țările și toate mările lumii, s'a ales până în sfîrșit cu multă minte, sănătate, avere și voce bună. Astfel este amicul meu domnul Stancu Poloboc, cu care me primblam mai deunăși pe portul Galaților.

Vorbînd cu dînsul cînd de una, cînd de alta, ne oprirăm în fața unei mîndre corăbii englezești, care plutia falnic d'asupra apelor Dunării, lăntuită în ancorile ei; dintr'însa se descarcă felurită marfă și mai ales butoie cu căpățîni și cu bulgări de zahăr. Amicul meu, aducîndu-ș aminte cu plăcere de timpul tinereții, pe cînd și el n'avea altă locuință decît o astfel de scoică urișă de lemn, imi arată și imi explică folosul și întrebuintarea diferitelor părți ale corăbiei, precum catarturi, pînțe, fringhii, cîrme, palmari și altele.

În timpul acesta, matrozii corăbiei și cărătorii său mahalii portului umblau în sus și în jos, ca furnicele, scoțînd din magazinele adânci ale pîntecosului vas plutitor, baloturi și butoie cu marfă, încărcându-le pe robe (său cum se dice la Galați, pe tarabônțe), și aducîndu-le pe un podișor de berne, până la mal, unde le așeau în tencuri. Tote acestea se făceau cu o iuțelă, cu o aprindere, cu un șgomot care me asurđiau și me amețiau; dar totuș imi plăcea foarte a me uita, căci toți erau veseli, sprinteni și lucrau cu inimă și cu mulțumire.

Pe cînd în acea invălmășelă tarabônțele încărcate cu marfă trepădau în toate părțile, purtate în fuga mare de matrozi, se întemplă ca doue din ele să se ciocnescă și butoiele de zahăr se resturnară pe

jos, rostogolindu-se care încotro apucă. Unul din butoie se și desfundă în acea cădere și zahărul în bulgări, ce eră în el, se risipi pe pămînt. Indată cîinii, cari nu lipsesc în portul Galaților, se răpeșiră să imbuce din el, socolînd, bieteles javre flămînde, că au dat peste vre o mană; dar matrozii, ca să-i depărteze, deteră brânci butoiului crepat, carele sucindu-se de-odată, acoperi, ca într'o cușcă, pe unul din cîinii cei lacomi.

Totă lumea se puse pe ris; dar mai mult și mai tare decît toți ridea amicul meu Stancu Poloboc; îi dase lacrimile în ochi și se ținea la piept și la pînțe, bietul om, de hohotele ce îl podidise. Mie unuia imi eră temă să nu se ineece cu atata ris.

Cînd se mai potoli acestă veselie, abia putu să-mi vorbescă, stăpînîndu-se cu anevoință.

— Frate, — imi spuse, — cînd am vădut întemplarea cu cănele și cu butoiul, mi-am adus aminte de o istorie ce am pășit eu, sînt acum mulți ani, tocmai prin insulele Africeii; și trebuie să știi că de câte ori imi vine în gînd istoria tigrului, pe care l'am păcălit așa de trumos, ăeu, nu me pot opri de a ride ore întregi.

Și spuînd astfel, Stancu meu se porni din nou pe ris. Eram foarte curios să cunosc istoria tigrului păcălit; dar abia mai tîrziu o putui afla dela amicul meu, carele imi o povesti într'astfel:

— Pe cînd eram matroz, lucrînd și câștigîndu-mi pînea pe o corabie englezescă, se întemplă adesea ca să călătorim pentru negoțul nostru până prin țeri foarte depărtate, și treceau une-ori luni întregi fără ca să vedem pămîntul cu ochii, ci numai valorile mării giur impregiurul nostru, ăr d'asupra capului, cerul, cînd albastru și senin, cînd intunecos și posomorit.

— Dar cînd, atunci, după o lungă plutire soșiam la vre-un țerm, mare plăcere eră pentru noi de a ne cobori din corabie și de a călcă pămîntul țepen sub picioare. Eră pentru noi corăbierii, ca o ăi de sərbătore cînd puteam să gustăm un prănd liniștit, întinși la umbră, pe erbă verde. Inse ocașiunile de acest fel erau așa de rare, încât une-ori ne coboriam chiar pe țermuri pustii și necunoscute, fără de a purtă cea mai mică grijă de primejdiile ce ni se puteau întempla.

— Într'o ăi dar, trăgînd cu vasul la cōsta unei insule nelocuite din mările Africeii, mi se făcu tare dor de a vedé de aprōpe și de a pipăi cu piciorul ărba cîmpului. Cerui atunci voce dela căpitanul corăbiei ca să me dau jos la mal și să petrec câteva ore pe uscat. Matrozii, tovarășii mei, nu pre aveau încredere în acele locuri necunoscute, și abia găsii unul dintri'ensii, un american 'nalt și uscat, cu barbă dar fără mustăți, carele primi să me însoțescă în călătoria mea pedestră. Luarăm cu noi o spată grasă de rimător afumat, o butilcă cu vin de cel mai bun, un urciur cu apă prōspetă și cu aceste merinde ne pornirăm veseli cătră mal.

— Cînd me simțiu, eu unu, pe uscat, trăsii de bucurie și chiuînd un pui de danț românesc, o corăbieșcă vîrtosă de Galați; ăr tovarășul meu americanul, vădînd așa început și el să tropote în fața mea jucînd foarte serios și pe tăcănélă, un danț englezesc ce se chiamă »Gig.« Danțul inse ne făcu gol la inimă și indată ne veni în gînd să găsim un adăpost de sōre ca să ne așternem mēsa. Eu căutam cu ochii în drepta și în stînga; mi se pornise, biet, mințile cu dor cătră rēcorōsele dumbrăvi din lunca Seretului; acolo, în insula cea pustie și prigorită de sōrele african, abia se zăriau cāțiva copaci din aceia cu ramurile 'nalte și șuie, care se chiamă palmi, și niște tușiș selbatic, pe unde mai tōtdēuna cuibeză șerprii cei

veninoși cu plesnitori la cõdă și alte fiere uriciose.

— Pe câmpia șesă, vëdurăm inse un ce negru și rotund, despre care nu ne prë puteam da sêma. Stăturăm câtva la indoielă decă ne vom îndreptă sêu ba câtră acel punct necunoscut, care, dreptul lui Dumneșeu, ne cam pune la îngrijare; dar americanul meu scõse un ochian din buzunar și îndreptându-l câtră acel punct, vëdurăm curat și lămurit, cã obiectul bânuit nu erã altceva decăt un butoiu de lemn aședat in mijlocul câmpiei.

— »E un poloboc!« — strigai eu cu bucurie, vorbind moldoveneșce, pare c'aș fi fost chiar in portul Galaților.

— »O! o! poloboc!« — repetã americanul de mai multe ori cu mirare și din minutul acela, el nu me mai chiãmã altfel pe nume decăt Poloboc. In urmã matrozii ceialalți fãcurã toți ca dënsul, și etã cum, iubite amice, mi-a remas numele de Stancu Poloboc, de care nu me plâng cãtuș de puțin.

— Fie dar Poloboc! noi alergarãm indatã pãnã la butoiul cel minunat și acolo, la umbra lui ne și aședarãm ca sã ne facem prãndul. Rezimați amëndoi de dõgele lui cercuite, deșertarãm veseli butelea de vin, imbucãnd și din spata atumatã. Lumea ni se pãrea tõtã a no-trã, și creș, cã in palate de marmurã și pe covõre de mătase, n'am fi trãit mai fãrã grije, decăt la umbra butoiului, pe érba cea verde.

— Dar pe când noi gustam așã dulci și liniștite plãceri, un mare pericol ni se pregãtia. Se vede, cã mirosul mãncãrilor și rësunsetul veselelor nõstre cãntãri deșteptarã pe un tigru, mare și flãmând, care dormia ascuns sub un tufiș invecinat. Fiãra cea sël-baticã, semënãnd la trup a o pisicã urieșã, la përgalbenã și vërgatã cu negru, se sculã binișor din locul unde erã pititã, se furișã printre bãlãrii și pe tãcute se apropia de butoiul nostru. Ajunsese fõrte aprõpe când noi audirãm fãșiind in dosul butoiului, Ne scularãm de-odatã in piciorë, trãntind jos talere și pahare, și când deterãm cu ochii de acea grõznicã dibanie care sticliã privirea ei ineruntatã asupra nõstrã, inima in noi se fãcù cãt o gãmãlie de ac: tot sãngele ne peri din fațã: përul ni se ridicã vëlvoiu și ne creșurãm mai mult morți decăt vii. Cu noi, armã n'aveam. Fiãra rãcniã cu turbare, rinjia și-și arãtã colții. Butoiul singur ne despãrtia de dënsa.

— Ce sã facem? in cotro s'o apucãm?

— Tigrlu lungi pasul ca sã ne ajungã; noi ne strecurarãm impregiurul butoiului. El inceptu sã iuțescã, dând ocol polobocului; noi alergarãm mai tare in giurul lui. Și astfel, noi inainte și tigrul dupã noi, ocolirãm de mi de ori butoiul. Nici dënsul nu ne putea prinde; dar nici noi nu puteam scãpã. Incepusem a crede, cã sõrta ne-a osãndit la grõznica pedepsã de a ne petrece de aci inainte tõtã viëtã dând mereu raite și tãrcõle in giurul butoiului, cu tigrul dupã noi.

— Vai! ce viitor de spaimã! — diceam noi in mințile nõstre, turbate de fricã și de ostenelã.

— Dar se vede cã și tigrului i se urise cu acestã gonã rotocolitã, intocmai cã alergãtura cailor când treierã la arie. El de-odatã se opri in loc, și cuge-tãnd un minut, se rãpeși sã sarã drept d'asupra butoiului ca sã ne ajungã indatã pe partea cealaltã. Dar, cum dresse cum lãcù, cã sãrind, i se acãtarã labele de dinainte de buza butoiului, care erã desfundat. Greutatea fierei il fãcù sã se cletene și sã se povërnescã in partea ei. Noi atunci, (pare cã cerul ne-a luminat) rësturnarãm polobocul cu fundul in sus, tocmai d'asupra tigrului ce sta acãțat de buza lui, și fiãra rëmase sub butoiu, ca un șõrece prins in

cursã. Atunci amëndoi sãrirãm pe fundul vasului și ne proptirãm din tõte rësputerile d'asupra lui, ca nu cumva lighiõna infuriatã sã-l ridice de-odatã in sus și sã scape dela inchisõre.

— Tigrlu rãcniã cu turbare și se svërcoliã amar-nic intre dõgele polobocului, isbind intr'ensele cu capul, cu labele, cu cõdã, cu ce putea. Noi apãsam d'asupra cãt ne sta prin putințã, gãndindu-ne acum, cã ne-a ajuns altã nevoe: cãci intr'adevër, ceea-ce cãstigasem erã numai o schimbare de osindã. In loc sã dãm vecinice ocõle butoiului, acum ne vedeam siliți sã stãm tõtã viëtã d'asupra lui, proptindu-l ca sã nu se mișce.

— Dar norocul ne mai ajutã și in rëndul acesta!

— Din multele suceli și invërteli ale tigrului de dedesubtul polobocului, cõdã lui cea lungã și stufõsã, scãpã de-odatã pe gaura cepului ce erã dat la fund, și eși ca un pãmãtuf la ivelã. Cãt vëdurãm noi așã, tovarãșul meu se prinse cu amëndoue mãnile de dënsa, și eu de el, și cu multele nõstre silițe, cu multã nevoe, o traserãm tõtã afarã pe gaura cepului.

— Ce mai cõdã! pare cã erã un șerpe floeos, cu dungi galbene și negre, ș-apoi lungã, sã te fi incins de doue ori cu dënsa! D'aș fi putut atunci sã o retez dela curmãtura ei, negreșit cã aș fi pãstrat-o și pãnã acuma.

— Americanul inse și eu, ne gãndirãm atunci intr'altfel. Și sã veđi cã reu nu ne-am gãndit. Ce nu-i dã omului in cap la vreme de nevoe!

— Vëđend așã lungime de cõdã, ne apucarãm s'o inodãm de vre-o doue trei ori și fãcend astfel dintr'ënsa un cãtã-mai ghemul, mult mai gros decăt vrana prin care ea eșise, isbutirãm de a legã pe tigrul in butoiu.

— »Urta!!!« — strigarãm atunci amëndoi cu o nespusã veselie, și sãrind jos de pe butoiu, p'aci ne fu drumul! O luarãm la fugã cãt ne țineau piciorële și apucarãm drept câtrã corabia nõstrã.

— Tigrlu smunci atunci butoiul și își scõse capul la luminã: dar trupul lui rëmase jumëtate in fundul vasului, incãt abiã putea sã se mișce din loc. Scãpãnd la sãnatõsa, noi ne intorceam ochii din când in când spre dënsul ca sã ridem de turbarea lui, cãci de cãte ori voiã sã fãcã o mișcare, el simția și audiea polobocul rostogolindu-se și hodorogind in urma lui.

— Când in sfërșit ne vëdurãm, noi pe corabie și tigrul urlãnd la mal, eu simțindu-me atunci la largul meu, rideam din bãierile inimei și pisãnd pumnii, dupã obiceiul nostru romãnesc, strigam in gura mare:

— »Sic, tigrule, sic! Sic, cã te-am pãcãlit!«

— Èr americanul meu, și toți matrozii dupã dënsul, inșirați d'a rëndul pe coverta corabiei, repețiau cu hohote de ris: — Poloboc! Poloboc!

— Atunci și eu, vëđend cã cu meștesug am scãpat de primejdie, diceam romãneșce:

Poloboc nu-i dobitoc!

Poloboc e cu noroc!

Ètã istoria tigrului pãcãlit pe care mi-a povestit-o ridend amicul meu dela Galați.

Rideți și domnia-võstrã, decã vë este pe plac!

A. I. Odobescu.

Și astãđi ..

Și astãđi sũnt, iubita mea,
Acelaș ca și ieri,
Intru nimic nu m'am schimbat
Sub cerul altei țeri.

Și astăzi încă te doare
Cu acelaș foc divin
Cu care, scumpo, pân' eram
Aprópe de-al teu sin . .

Și decă-ursita vru așá
Pe-un timp să ne despartă, —
Tot ea a scris ca'n lume noi
S'avem aceeași sórtă.

*

Ah, vrére-aș vré să am aripi
O ți, un cias macar,
Ca 'n sbor ușor de vultur, ađi
Să trec peste hotar

La tine, — ș-apoi să cetese
Din umed ochiul teu,
De cumva și tu mai simțești
Tot astfel precum eu.

Séu decă altui idol tu
Te 'nchini, — ca eu atunci
Uitat de cea mai scump' a mea
S'alerg pribeag prin lunci.

Să-mi primblu jalnic ochiul meu
Sub cer, fără popas;
Plângénd că din ce-am mai iubit
Nimic mi-a mai remas . . .

Vasilu Stoian.

Microbii séu Bacteriele.

Sunt niște ființe mici în natură, cari cu tóte că sînt pitici la estrem de mici în raport cu celelalte ființe viețuitoare, totuș au un rol însemnat în administratia naturii. Acestea sînt agenții invisibili ai vieții și ai morții. Trebuie să ne armăm ochiul cu un microscop, care măreșce de 500—1500 de ori, pentru ca să le putem distinge și studia cu succes, și astfel de microscópe numai arta modernă ni le-a putut da.

Nu me 'ndoesc, că de s'ar fi fabricat astfel de microscópe mai de mult, aceste ființisoare nu puteau rămâne atâți secolii necunoscute. Nu-i vorbă, acestea erau hănuite de mult, că pricinuesc bólele ómenilor, dar dela teorie pînă la convingere este mult. Și să nu uit a spune, că au fost chiar și vedute și încă deja la anul 1675 de un anumit Leeuwenhoek, pe care trebuie să-l admirăm peptu dibăcia lui de a tocii sticlute pentru microscop și pentru agerimea minții lui, ce-l ajută atât de bine a vedé cu instrumente rudimentare lucruri atât de miraculoșe. El a întrebuintat întéiul microscopul compus.

Dar cum adese ori se 'ntémplă, așa și aci s'a întors fóia pe dos și nu cumva de cătră contrarii, ci de cătră pré fanaticii partizani ai acestei doctrine. Un scriitor al secolului 17 sfătúia pe popor, ca față cu epidemiile ce se apropiá ori grásá, să alunge pe pricinuitoarii bólei prin sberete, trimbițare și impușcături de tunuri. Acesta a fost pré mult. Lumea a dat uitării descoperirile pe atunci puțin convingátore.

Acum nime nu se mai indoeșce de existința microbilor; o indoiélă există numai în privința naturii lor. De ocamdată se 'mpart în *ciuperce*, *fermente* și *bacterii*; dar raportul lor cu regnele mari ale naturii, anume cu al plantelor și al animalelor, nu e încă bine precizat. Sînt de cece ani de când erá în academia

francesá mare cértă, că unde aparțin bacteriele, regnului vegetal, ori celui animal, ca astfel să se póta botezá ori microfite (plante mici) ori microzóse (animale mici), când un distins chirurg frances taá nodul (Gordian propunénd numele de microbion (veițuitoare mică), care s'a și adoptat mai pretutindene în limba francesá. Germanii și Englezii păstrezá numirea bacterii, ceea ce compete, cum vedurám mai sus numai unei clase, adevérat celei mai însemnate, adecă bacteriile propriu díse.

Mai este o cértă între Francesi și Germani, pentru că fiecare dintre aceste doué națiuni culte să considerá pe sine de prima întemeietóre a acestei șciințe. Și ce să dícem noi Románii față cu această cértă? Noi ne putem mándri cu aceea, că cea mai bună lucrare ce există pe acest teren, este eșită din péna unui scriitor român, care întéiul din némul nostru a căștigat un premiu frances pentru fructul minții sale. Unui om atât de distins în șciință cum este profesorul dr. V. Babeș, i se cuvine un institut atât de magnific, cum este cel ce i l'a incredințat guvernul român pentru înaintarea șciinței în general și a culturii române în special.

Tot de acest institut e legat intru câțva și spitalul militar infințat espres pentru studiarea și combaterea epidemiei de bóla egiptică ce bántue în armată, în care spital și subscrisul are distinsa onóre de a conduce o secțiune.

Dar acesta este numai o mică parte din chemarea frumósă ce o are institutul de patologie și bacteriologie al dlui dr. V. Babeș.

Turbarea, lepra, pelagra, tuberculoșă și multe alte bóle infecțioșe la om, apoi durerea de gurá și picióre la vite, pesta boviná, care reuvoitorii díe, că există în România, pe când ea este numai importată din Rusia și multe asemenea bóle vor fi studiate și lámurite în numitul institut.

Avem speranțe mari, că ómenirea și țera nóstră va trage multe folóse din cercetările făcute aci.

Acum să ne 'ntórcem la microbii nóștri și să arátăm prin câteva exemple ce rol mai au ei în natură, ca la rëndul nostru să șcim și noi ce rol trebuie să avem față de ei.

Nu numai omul și animalele domestice sufer din cauza microbilor, ci și plantele. Vița de vie este atacată de mai mult decát 100 de soiuri diferite. Pentru a combate filocsera s'a adus vița din America, dar și cu acesta s'a importat un nou parazit numit *Mildew* séu cu numele șciintific *Peronospora viticola*. Vinurile încă posed microbi stricácioși. Cartofii sufer din pricina *perenosporului infestans*.

Ca lumea cetitóre să nu se revolteze pré mult în contra acestor mici dușmani, catá s'o spunem, că ei jócă și un rol bun în natură. Fără fermentațiunea produsá de microbi, n'am avé páne dospită, bere gustuóșă și altele

Se nașce întrebarea, cum ne-am puté apérá în contra acestor dușmani invisibili. Respunsul mai general este, să ne facem frate de cruce cu igiena, acest ideal mare al ómenirii, care tinde a face pe doctori dispensabili. Ce fericită va fi lumea și nefericită unii doctori! Mángăe-se și ei cu aceea, că pánă vor deveni dispensabili, vor fi deja máncați de microbi, împreună cu multe generațiuni urmátore.

Da, microbii sînt necesari la putredirea organismelor ce trec din viețá, avénd a reduce elementele complete în elemente simple, cari se rentorc în pámént și sersesc de hrană plantelor. Decă n'ar fi microbii cari nimicesc aceste putregaiuri și imputiciuni de pe față páméntului, atunci acestea ar fi fórté stricácioșe vieții ómenescei și ființelor páméntescei.

Tendința terapeútică a bacteriologiei este de a

află modul prin care să nimicescă pe microb prin un alt microb, pe cel mai periculos prin cel mai puțin periculos, căci ei pe ei se cunosc mai bine, își știu mai bine căile și și le pot urmări putându-și da și 'n cap unul altuia. In parte a și succes unele asemenea experimentări, care da bacteriologiei mari speranțe în această direcțiune.

Pe această cale a urmat vechiul Jenner și modernul savant Pasteur.

Având bólele infecțioase caracter când mai violent când mai domol, ómenii învățați s'au gândit că din 2 rele e mai bine să pățești pe cel mai puțin reu, decât prin acesta te asiguri órecumva de cel reu, care va să țiică produci în mod artificial, prin ocultație, bóla pe care o știi că nu-i periculoasă.

Fie că prin această metodă, ori prin îmbunătățirile igienice, ori prin firea bólei, adi versatul a perdut mult din virulența din trecut. Medicul arab Rhazes ne spune, că în secul X din 20 de persoane scăpă numai 1 séu 2 de acest flagel, și încă și în secul trecut un medic s'a simțit îndemnat a exprima originala frasă, că: versatul și amorul nu cruță pe nime. Până știința ne va aduce esplicări mai esacte, trebuie să ne supunem și inoculărilor, dar mai cu semnă prescriptelor igienice. De când a introdus Pasteur inoculări în contra turbării și a altor bóle ale animalelor domestice, aceste inoculări încep a se generalisa, ceea ce nu e recomandabil întotdeauna. Vestitul profesor Cornil cu care a colaborat prof. Babeș la escelentul seu op, țiice în această materie, că »aceste inoculări pot strică mai mult decât folosi.«

Odată bóla (contagiosă) ivită, étă ce avem de făcut. Bolnavul trebuie izolat. Înima ne contradice la această, dar prudența ne impune a o face. Căci și bolnavului e scumpă sănătatea membrilor familiei cărui aparține. În unele țeri se afișă pe pórtă unde este vr'un bolnav infecțios. Odaia bolnavului să nu fie încărcată cu obiecte inutile, bolnavul să fie îngrijit de o singură persoană, mai bine care a pățit aceea bóla. Acesta să aibă o haină specială pe care o depune la depărtarea dela bolnav, apoi să se spele des cu materii desinfectante. Obiectele pe care bolnavul le atinge să nu se transporte în alt loc pentru folosire, până nu se va însănătoși. Étă pentru unele bóle când dispăre contagiositatea. Pentru coleră cam la 2—3 săptămâni, pentru febră tifoidă, scarlatină și versatul copiilor la 6 săptămâni, pentru pojar (cori) 4, ér pentru tusa măgărăscă 8 săptămâni. Despre desinfectante și alte bóle contagioase în viitor.

Dr. G. Crainicean.

Nunta lui Figaro.

— Comedie în 5 acte, de Beaumarchais. —

(Urmare.)

Contesa. Ce fel? se par eu astfel lui! Ah Siuzon! eu, care l'am protegiat totdeauna!

Susana. Apoi a zărit cordéua dv. dela boneta de nópte, pe care o țineam în mână, și s'a aruncat ca un leu pe ea.

Contesa. (Surișend.) Cordéua mea?... ce copilărie!

Susana. Am voit să i-o iau, — dar dómna, eră mai furios de cât un tigrú; ochii li schinteiau... »No voi lăsá odată cu vieța« țiicea el umilându-și glăsușorul lui cel dulce și ascuțit.

Contesa. (Visătóre.) Ei bine, Suzon?...

Susana. Ei bine, dómna, credeți că e cineva în stare să pue la respect pe demonașul acesta? — »Nănășica mea« pe ici, — »Oh inima mea,« pe colo...

și, pentru că el n'ar îndrăsní să sărute cel puțin rochia dómnei, ar fi în stare să me sărute întotdeauna pe mine.

Contesa. (Visătóre.) Destul, destul cu asemenea nebunii... Dar în sférșit, sermana mea Susană, soțul meu ți'a spus curat...?

Susana. Că decă nu-l voi ascultá, are să dee dreptate pretențiilor Marcelinei.

Contesa. (Ridicându-se și primblându-se, și făcându-ș vânt puternic cu evantaliul.) El nu me mai iubește.

Susana. Dar pentru ce atáta gelosie, dómna?

Contesa. Scumpa mea, toți bărbații nu sânt geloși decât prin mândrie. Ah! am făcut reu c'am iubit pré mult. L'am plictisit cu dragostirile mele, și l'am ostenit cu iubirea mea; étă singura mea greșelă față cu densusul. Dar eu nu voiesc ca această márturisire onestă să-ți pricinuéscá vre-un reu, — și deci fi sigură, că tu te vei măritá cu Figaro. El singur póte să ne ajute. Dar când are să vie?

Susana. Indată ce va vedé, c'au plecat toți la vénat.

Contesa. (Făcându-ș vânt.) Deschide puțin ferésta despre grădină. E așa de cald aici...

Susana. V'ați încălđit pentru că vorbiți și mergeți așa de repede... (Deschide ferésta din fund.)

Contesa. (Tot visătóre.) Decă n'ar fugi de mine cu atáta încápăținare... Oh! bărbații sânt niște rei...

Susana. (Strigând la feréstă.) A! étă, stăpánul meu trece prin parc, urmat de Pedril, cu doi, trei, patru ogari...

Contesa. Mai avem încă vreme (Șede. Figaro bate la ușe.) Cineva bate la ușe, Suzon.

Susana. (Alergă să deschidá cântând.) A! e Figaro al meu! a! e Figaro al meu.

Scena II.

Figaro, Susana, Contesa, șede.

Susana. Dar vin' odată amicul meu, — dómna e atát de nerăbdătóre.

Figaro. Dar tu, mica mea Susană? Dómna n'ar trebui să fie deloc. Ș-apoi, despre ce-i vorba? De-o nimica totă. Domnul conte crede, că nevestuica noastră e drăguță, și ar vré să-i povestéscá ceva dulce la ureche, — între patru ochișori; — și lucrul este fórté natural.

Susana. Natural?

Figaro. Ș-apoi, nu de geaba m'a numit curier de depeși, și pe Suzon consilieră de ambasadă. Lucru-i destul de vedit, și nu mai începe nici o smecherie.

Susana. Dar n'ai să sférșești odată?

Figaro. Și de-órece Susană, logodnica mea, nu primește diploma, domnul conte va da dreptate pretențiilor Marcelinei; vrei póte ceva și mai lámurit? Să-ți rěsbuni asupra celora ce-ți strică proectele, resturnând pe ale lor, — asta o face fiecare, și asta o vom face și noi: ei, — étă dar totă problema resolvată.

Contesa. Și poți dta Figaro să vorbești cu așa ușurință despre un lucru dela care atěrnă fericirea noastră?

Figaro. Cine țiice asta, dómna?

Susana. În loc să te induióșezi de supěrările noastre...

Figaro. Fac destul că me ocup de ele. Dar pentru a lucrá tot cu atáta pricepere ca și densusul, trebuie mai intěi să-i stimpěrám focul asupra proprietății noastre, dându-i puțină grige pentru proprietatea dsale.

Contesa. Bine țiice; dar cum?

Figaro. Lucrul e și gata, dómna; o minciună mititicută stěrnită pe socotéla dvóstre, dómna...

Contesa. Pe socotela mea? Ț-ai pierdut capul?

Figaro. Al meu e la locul lui; — dar capul dlui conte are într'adevăr să se cam pierdă.

Contesa. Dar un om atât de gelos...

Figaro. Cu atât mai bine! Ca să-ți răsbuni pe un om cu astfel de caracter, trebuie să le revoltezi puțin sângele; și femeile știu așa de bine a-l revoltă... Cu puțină intrigă o femeie poate duce pe bărbat de nas unde va voi; până și să-l facă să se deie cu capul în Guadalquivir. Am făcut să cadă în mâna lui Bazile un bilet secret, care dă de veste stăpânului meu, că un ore-care galant va veni să ve caute astăzi, în timpul balului.

Contesa. Și dta te joci astfel pe socotela unei femei onorabile!..

Figaro. Dar ian spuneți-mi decă lucrul nu e hazliu de tot, când, îi croești astfel diulica dsale, încât va trebui să-și petreacă fiecare ceas, pândind și injurând în giurul nevestei sale, în loc de a face ochi dulci și imbrătoșeri și mai dulci cu nevêsta noastră? — Acum, ițele i s'au incurcat cu totul; nedumerirea l'a cuprins: supraveghia-va el pe asta? galopă-va el cu cealaltă? (Privește pe ferêsta din fund.) În zăpăcêla lui, etă-l, etă-l cum bate câmpii și gonește un biet epure schiop. Ceasul nunții șosește cu poșta; el n'are să aibă când să-și pregătêscă bombardamentul, — și nu va îndrăzni nici-odată să se opue în fața contesei.

Susana. Nu, dar pré cinstita Marcelinla are să îndrăznêscă...

Figaro. Brrr! tocmai asta veți, că me îngrijește mai mult, pe legea mea! — Șeii ce?.. Să trimiți respuns dlui conte, că pe la amurgul sôrelui ai să te duci în grădina de devale...

Susana. Ah!.. și creți?..

Figaro. Ei! dar ascultă-me! ômenii ce nu vcesc nimica, nefăcând nimica, nu espun nimica, și nu sânt buni de nimica. Etă cuvêntul meu.

Susana. Frumos cuvênt, n'am ce dice.

Contesa. Ca și ideia lui. — Dar dta ai consimți ca ea să se ducă acolo, în grădinuță?

Figaro. Nici de cum. Voi imbracă pe cineva cu o rochie de-a Susanei. — și când îl vom surprinde la locul de întêlnire, dl conte, va mai putê să dică macar mîrc?..

Susana. Dar pe cine să imbraci cu straele mele?

Figaro. Pe Serafim.

Contesa. Serafim inse a plecat

Figaro. Pentru mine nu încă. Lăsați-ve pe mine.

Susana. Intr'adevăr, dnă, el se pricepe bine într'o astfel de năzbutie...

Figaro. Nu numai într'o năzbutie, dar în doue, în trei, în patru de-odată. Am fost născut ca să fiu curtisan.

Susana. Se dice, că acesta-i un merit așa de greu...

Figaro. Să primești, să iei, și să ceri: etă tótă taina în trei cuvinte.

Susana. Diceai dar?..

Figaro. Că în lipsa stăpânului, oi să ve trimet pe Serafim: peptênați-l, imbrobodiți-l; eu îl voi conduce la locul competent și voi dăscăli cum se cuvine: Ș-apoi! aține-te stăpâne! (Ese.)

Scena III.

Susana, Contesa, ședênd.

Contesa. (Privindu-se în oglindă de mână.) O Dômnê! Susano! cât imi șede de reu... și tinerul acesta are să vie!..

Susana. Dar nu voiți dômna, ca el să plece?

Contesa. (Visând, în mica sa oglindă) Eu? ai să veți tu cum am să-l dojenesc.

Susana. Atunci să-l punem să ne cânte romanța lui. (Ea pune romanța pe ghenunchii contesei.)

Contesa. A! ce-i dreptul, pêrul meu e așa de zburlit...

Susana. (Ridênd.) Va trebui ca să prind aceste doue bucle... pentru ca dômna să-l pôtă dojeni mai bine.

Contesa. (Revenindu-ș în simțiri.) Ce dici dta, me rog, domnișoră?

Scena IV.

Serafim, lôrte rușinos, Susana, Contesa ședênd.

Susana. Intrați, dle ofițer! puteți intra.

Serafim. (Inaintêză tremurând.) Ah! acest nume me îngrozește, dômna, el imi spune că trebce să plec din acest loc... să nu mai ved pe o nănășică așa de... bună.

Susana. Și așa de frumoasă.

Serafim. (Cu un suspin.) Ah da!

Susana. (Imitându-l.) Ah da! drăguțul tinerel! cu genele lui lungi pline de șirețenie! Aide frumoasă păsărică albastră, cântă-ți romanța dômnei.

Contesa. (Desfăcênd romanța.) De cine!.. se dice că e compusă.

Susana. Priviți cum s'a inroșit vinovatul... par că i-a crescut doi bujori lângă nas.

Serafim. Dar ore e oprit ca să... adorăm?

Susana. (Punêndu-i pumnul sub nas.) Am să spun totul, netrebnicule!

Contesa. Dar... are de gând să cânte?

Serafim. Oh dômna! eu... sânt atât de emoționat...

Susana. (Ridênd și contrafăcêndu-l.) Și nia, nia, nia, nia, nia, nia. De ore-ce dômna voește, modestule autor, fii mai îndrăzneț. Etă că te acompaniez și eu.

Contesa. Ia gitara mea.

(Contesa, ședênd, ține hârtia pe care urmêză cu ochii rêndurile. Susana la spatele fotoliului ei, și preludêză pe gitară privind musica pe deasupra contesei. Micul paj e inaintea ei, cu ochii plecați.)

Serafim.

Romanța.

I.

Lângă fântână ședeam,
Înima, înima bătênd simțiam!
La nănășica gândiam
Și lacrămile-mi curgea.

II.

Și lacrămile-mi curgea
Și sufletu-mi disperă;
Pe-un frasin eu țaiam,
Înima, înima bătênd simțiam!
Numele seu ce-adoram,
Regele atunci trecea.

III.

Regele atunci trecea,
Și curtea sa il insoția;
Eu pe regină priviam,
Înima, înima bătênd o simțiam!
Dar fără mișcare stăteam
Și lacrămi din ochi imi pică.

IV.

Și lacrămi din ochi imi pică,
»De ce plângi?« Regina întrebă,
Dar eu nu respundeam,
Înima, înima bătênd o simțiam!

La nănașica gândiam,
La ea eră inima mea!

Contesa. (Oprind pe Serafim, închidând hârtia.) Este multă naivitate în această romanță . . . chiar și sentiment.

Susana. (Merge și pune gitara pe un jilț.) Oh! cât pentru sentiment . . . acest tiner este . . . A! dle ofițer, Ț-a spus cineva 6re, că pentru a înveseli societatea de s6ră, voim să șcim de mai nainte, decă o rochie din ale mele ți se va potrivi bine?

Contesa. Me tem că nu!

Susana. (M6surându-se cu Serafim.) Sântem tot de-o m6sură. Ia să lăp6dăm de-odată mantaua. (Desprinde mantaua lui Serafim.)

Contesa. Dar dec'ar intră cineva?

Susana. Dar facem noi ceva reu? Me duc să incui ușa. (Se duce de inchide ușa și revine) Dar voi să v6d și frizura mai ales.

Contesa. Caută pe toaletă, o bonetă de baie, a mea. (Susana intră în cabinetul din dr6pta.)

Scena V.

Serafim, Contesa, șed6nd.

Contesa. Până la începerea balului contele nu va șci că ești încă în castel. Noi i vom spune apoi, că întârziându-se cu copierea brevetului dtale . . .

Serafim. (Arătându-i brevetul.) Vai d6mnă! 6tă-l. Bazile mi l'a dat din partea contelui.

Contesa. Așă degrabă! (După ce a cetit brevetul.) S'a grăbit așă de mult încât contele a uitat să-și pue pecetea. (Dă înapoi brevetul lui Serafim.)

Scena VI.

Serafim, Contesa, Susana.

Susana. (Aduce o mare bonetă.) Ce pecete?

Contesa. Pe brevetul lui Serafim. — Asta-i boneta mea?

Susana. (Șede lângă contesa.) Și cea mai frumoșă dintre t6te. (Cântă țin6nd spelci în gură.)

Puiule nu te preface,
Ce te înt6rce înc6ce . . .

(Serafim se pune în genunchi și ea îl coal6ză.) D6mnă! Șci că-i drăgălaș de tot!

Contesa. Arang6ză-i gulerul ceva mai deschis, mai femeșce . . .

Susana. Ci uite la folticul ista, cât i șede de bine ca fată! crede-me că am început să fiu gel6să! (Îl ia de hărbie.) Te-aș pofti, me rog, să nu fii așă de frumușel!

Contesa. Ce nebună ești! — Ridică-i măneca mai în sus, ca să-i vie mănecutele mai bine. (Ea ridică increțind măneca lui Serafim.) Dar ce are aici la braț? o cordea!

Susana. Ba încă o cordea a dv6stre. Imi pare bine că ați v6dut-o. I-am spus-o eu c'am să-l spun. O! decă nu ar fi venit domnul, i-aș fi luat-o eu, cordea, căci sânt aproape tot așă de tare ca și d6nsul!

Serafim. (Rușinat.) Ađi dimin6tă, cređ6nd că va trebui să plec, îndreptam căpăstrul calului meu: dar el dădu odată din cap, și me sgăria cu zabala la mână . . .

Contesa. (Desfăc6ndu-i cord6ua) Dar nimene nu pune o cordea la rană . . .

Susana. Și mai ales o cordea furată. Dar ian să vedem ce Ț-a făcut zabala, nabala, tabala, cum se mai chiamă . . . căci eu nu înțeleg de loc astfel de cuvinte . . . Ah! ce mâni albe are! păr că-s mâni de femeie, mai albe chiar decăt ale mele. Dar priveșce, d6mnă! (Alătură brațul ei cu cel al lui Serafim.)

Contesa. (Cu un ton inghețat.) Fă bine, mai degrabă, și-mi adă niște plastur de pânză, din toaleta mea . . . (Susana, riđ6nd, împinge capul lui Serafim. El pică pe mâni. Apoi Susana intră în cabinet.)

(Va urmă.)

N. A. Bogdan.

Poesii populare.

(Din giurul Lugoșului.)

I.

Pune pânza
Când dă frunđa
Ș-o gătă la St. Vasii
Și-i părea că se grăbi.

II.

F6e verde de măc6să,
Patru luni la 6 cămașă
Și când a fost la croit
Trei coți a mai trebuit.

III.

Ai fi tu bună găzd6e,
D'ar fi faină 'n lăd6e,
Cucuruz, grău și ov6ș,
Numai lucrul să nu-l veđi!

IV.

Dela Pașci pân' la Crăciun
Țesea pânza de-un cot bun,
Prin spata cea de nainte
Poți str6cură bob și linte;
Pprin spata cea de napoi
Merge plugul cu doi boi;
Printre ițe, printre spată
Pașce-o 6pă 'mpedecată;
Din ițe până 'n fușcei
Pașce-o scr6fă cu purcei.

V.

Đice-mi popa cu glas tare:
Nu iubi în postul mare;
Preot6sa imi đicea:
Haida și la fata mea.

VI.

Hai puic'o cu mine 'n lume —
C'or fi popi să ne cunune,
Este unu 'n Căpălnaș —
Ne cunună mintenaș;
Este unu 'n Vărădiă
Pentru-o litră de răchiă
Cunună feciori străini.
Este unu în Isvini,
Pentru-o litră de bere
Face voinic cu muere.

VII.

De-ai șci bade de-ai șci . . .
Mult i bine a iubi,
C'ai veni n6ptea pe lună
Ca điua pe vreme bună;
Ș-ai veni n6ptea pe stele
Ca điua pe petricele,
Ș-ai veni de unde-ai fi,
Pân' la min' nu te-ai opri!

Culese de:

I. Popoviciu.

Cugetări.

Femeia.

Inima și sufletul femeii nu-l înțelege nime. decât numai ea singură: de mai multe sute de ani înainteză ea încet, dar sigur pe calea ei: neacceptând nimica nici din virtuțile, nici din erorile bărbatului, ea rămâne totdeauna pe calea ei nemărginită.

Din puterea ei nu perde, nici nu arată lumii, dar când i vine timpul cu mândrie își ocupă dreptul ei. Opiniunea publică e că femeia are o poziție mai supusă decât bărbatul; și ea totuși rămâne fidelă sexului ei. Său nu probază acesta splendid prin aceea, că nu se indetulește și nu primește principiile bărbatului?! Ea își formează singură principii și judecări din inima ei! Bărbatul său o dejosește, căci altcum nu știe să-și susțină autoritatea și nu-i lasă adeveseori dreptul chiar pe terenul activității, — său o aredică până în ceruri, o urmăză ca umbra, în luptă, în pericol i aredică tron, și se îmbetă de victoria ei.

Totdeauna bărbatul a aredicat femeia asupra lui, dela ea așteptă fericire, recunoștință, resplată, când suferă, în inima ei caută mângăere.

Și bărbatul atunci devine intru adevăr bărbat, când iubește o femeie, căci ea este destinată spre fericirea omenimei, ca soție și mamă!

Femeia și religia.

Se află mulți oameni în lume, cari nu se ocupă nici decât cu religia. Și neocupându-se de ea, cu timpul își perd toate simțirile delicate și nobile, și devin oamenii cei mai reușiași.

În toate inimile omenesci se află schinteia religiei; dar foarte puțin stăruiesc, ca din această schinteie să se desvolte flacăre ardătoare care să nu se stingă în veci.

Nu dică că bărbatul are mai puțină trebuință de religie ca și femeia, dar el în lupta vieții nu are atâta timp să se ocupe de ea. Femeia în tot casul trebuie să aibă timp totdeauna a se ocupa de religie, trebuie cu plăcere să tindă a-și desvolta în inima sa iubirea către ea, că această iubire conduce la adevărata și cea mai curată fericire.

Cred că nu me înșel decât dică, că bărbatul nu e așa espus la amăgiri ca și femeia: de e și espus, curând își află mângăere în zgomotul lumii; dar femeia unde să-și caute mângăere? unde să-și alle scăpare? decât nu în inima ei? Și vai de ea decât acolo nu află iubirea de iubirea, de religie, credința în Dzeu!

Căci ce e alta religia, decât credința și speranța în puterea Dumnedească?!

Întelgă dar bine totă femeia care are inimă și în ea simțire serioasă, că întrebarea religiei e întrebarea fericirii sale!

Cultiveze-și dar toate simțimentele cari o aduc în apropierea lui Dzeu: nu-și perdă credința nici odată în bine, în dreptate și în victoria ei. Și nu uite nici odată, că doue principii puternice se luptă în continuu spre viață și moarte: »credința și dubitatea.« Prima conduce la fericirea cea mai naltă, la fericirea cerescă, ér ultima la — desperare. Păstreze-și totă femeia cu scumpătate obiectele credinței sale, că decât-și perde numai unul, inima i devine mai săracă. De și crede câte odată, că o uită Dzeu, nu despereze, ci caute-l în adâncimea sufletului ei, trebuie să-l alle; nu dubiteze nici odată în iubirea și dreptatea lui.

Oh! religia e fericirea cea mai curată, căutați-o în sufletele voștre, că acolo locuește ea, și adorați-o cu totă căldura inimei voștre!

Suferința.

Nu numai cu simțimente plăcute și fericite mi se umple inima, când cuget la trecut, dar și cu triste durerose. Și totdeauna suspinând trebuie să recunosc, că numai cu sfârșitul vieții noastre ne vor părăsi durerile.

Adeseori stăm zdrobiți de suferință, cu mâinile încrucișate, cu ochii plini de lacrimi, rugându-ne ferbinte de Atotputintele să ne trimită ângerul seu mângăetor.

Și este ôre om în lume care să nu fi simțit puterea suferinței?!

Să privim în toate părțile lumii, și vom da de urmele ei: aci vedem o față care eră odată rumenă, voiôsă, acum e palidă suferindă, colo simțimentele nobile le-au impetrit. la unul surusul i-a înghețat pe buze, la altul inima i-a frânt. Și aceste dureri sufletești așa tainic le suferim, că nici acei cari stau mai aproape de inimile noastre nu observă cum vesteșim pe și ce trece...

Dar mai grozavă e durerea, și suferința acolo, unde avem a ne luptă tocmai pentru susținerea existenței; unde nu șcim respunde la întrebarea: cu ce ne vom nutri? și cu ce ne vom îmbracă? Și vai! acesta întrebare nu e străină în lume!

Când aușim sunetele triste ale acestei întrebări grozave, fără îndoielă în toate sufletele frumoșe cu simțimente de iubire și virtute — se nașce compătimirea.

Căci cine a iubit odată, acela va înțelege durerea adâncă a compătimirii. Fie acea iubire, simțirea farmecătoare a amorului, său fie iubirea nobilă de aprôpelui nostru, — în amândouă casurile ne cauză dureri nespuse. Dorim să ajutorim și când ni e imposibil, ne plâng inimile și chinuri grozave ne torturează.

Cine suferă, caute-și mângăere în iubire!

Căci aprindându-și ea schinteia sa nobilă în inimile omenesci, cu puterea ei cerescă, cu farmecul ei dulce, le întărește și le mântuește de roiul suferințelor!

Cobôre-se din ceruri ângerul iubirii la toți cari sufer. ștergă-le lacrimile durerii și îi invețe a speră și a iubi, că prin iubire devenim nobili și virtuși.

»Iubirea e corôna frumuseții sufletești; ér virtutea diamantului, decôrea ei!«

Georgina Fekete-Mișci.

Balul român din Arad.

— La 25 februarie. —

Evenimentele, cari produc suvenire, sânt ale trecutului, suvenirea însași inse e a prezentului mai lung timp, deci are calitatea neprețuită, că ne ține mult legănați pe brațele visurilor dulci, încântătoare.

Cuprins de impresiunile unei petreceri frumoșe, la care a participat mare parte a inteligenței române de aici și provincie, fie-mi permis a da un raport scurt despre decursul acestui bal cercetat de tot atâtea ține mândre, ființe drăgălașe, ca florile unei cununi vie.

În 25 februarie a. c. se aranjă în sala otelului »Crucea albă« din Arad indatinatul bal român, de cel mai bun renume și naintea străinilor.

Âncă din ziua precedentă începă adunarea publicului din provincie. Semn viu pentru interesarea

comună de nobilul scop ținut în vedere de comitetul arangiator. Venitul eră destinat pentru Asociațiunea populară și pentru societatea română de aici »Progresul.«

În sêra balului la 9 ore mare parte a publicului inundă sala nu chiar spațioasă, dând privescerea cea mai frumoasă privirilor încântate de prospectul drăgălaș.

Jocurile se începură cu Ardeleana, după care urmă apoi vals, cadril, romana, mazurca etc. până la miezul nopții, când apoi se presintară călușerii saltând mai înteu Bătuta și după acea Călușerul.

Aceste două jocuri naționale, de-și se produc adese prin Arad, au avut totuș impresiune farmecătoare și asupra străinilor asistenți.

După pauză se continuă de nou jocurile până la 6 ore cu cel mai inflăcărat foc și zel.

Nu esitez a exprime comitetului arangiator cea mai călduroasă mulțămită, căci prin arangiarea acestui bal, de-și a avut a luptă cu nescari greuminte produse — cum se dice — de discordia îndatinată la noi românii, au dat ocaziune a convinge pe străini, că tot mai păstrăm în sinurile noastre un pic de simț și zel național.

Nu voesc să ating pe nime, deci me mărginesc numai a enumera florile drăgălașe din eununa frumoasă a damelor prezente, și anume dōmnele: Ecaterina Paguba, Letiția Oncu, Anna Truța, Petronela Cornea (Măcau), Elișa Stănescu, Teresia Magdu, Plopu, Beleş (Șimand), Hataranu (Șiria), Ecaterina Popoviciu (Șielău), Pap (Boesig), Boesianu (Curticiu), Conopanu (Pauliș), Bozganu (Mândruloc), Codreanu (Șielău), Hatoș, David (Lipova), Crainic (Nadab), Telescu, Florescu, Biriș, Pap, Turcu etc. eră dintre domnișore: Hortensia Paguba, Iulia Boesan (Curticiu), Alesandra Popoviciu (Șielău), Aurelia Rubenescu, Lucreția Tamașdan, Rosa Beleş (Șimand), Carolina Mladin (Măcea), Valeria Căcinea (Lipova), Lucreția Savonescu, Mariōra Stoicoviciu (Pecica), Flora Bozgan (Mândruloc), Cățița Conopan și Anna Creciu (Pauliș), Maior (Șeitin), Victoria Calin și Terenția Codrean (Șielău), Beleş (Odvoș), Iulia Pap (Boesig), Ersilia Marcoviciu (St. Nicolaul mare), Virginia Andre (Agris), Laura Roman, Gizela Hatoș, Crainic (Nadab), Florescu, Borlolan și altele. Cer seusa stimatelor dame, decă fără vină am lăsat pe cutareva, dar ca necunoscut nu am fost în stare a me informă pe deplin. La revedere la maial!

Un asistent.

La fotografal.

— Veți ilustrațiunea din fruntea foii. —

Prima posă!

Multe bucurii are inima mamei. Una din cele mai drăgălașe este aceea d'a scōte pentru prima oră posa copiilor sei. Cu ce plăcere privește dēnsa portretul drăgălaș și cu ce fericire împarte câte un esemplar rudelor și prietinelor!

Dar a scōte posa primă nici nu este ușor. Mititica sēu mititelul e sprinten ca prisenelul, se tot mișcă și bietul fotograf are ce trudi.

Un astfel de moment represintă și ilustrațiunea din nr. acesta. Mititica abiă pōte sta locului, dar mamă-sa o rōgă să stea n pace numai un moment. Ea promite. Fotografal usză de momentul acela. Și posa primă e gata.

Cum se va bucură mama!

Dar încă mititica!

I. H.

B o n b ó n e.

Se povesteșce o anecdotă forte hazlie despre un om născut fără un braț care se putea vedē la bălciul dela Saint-Cloud, în Francaia.

Omul fără braț s'a însurat acum câțiva ani și a avut un fiu. Acesta i se întēmplase la serbarea dela Neuilly. Toți saltimbancii vecini se grăbiră să vină pentru a felicită pe fericitul tată, dar dēnșii îl găsiră trist și posomorit.

— Ce figură pentru o asemenea ți? Nu-ți pare bine că ai un copil?

— Imi pare bine negreșit. Și cu tōte acestea nu me pot opri d'a me gândi cu grijă la viitorul seu.

— Ce ideie!

— Da, cum o să trăescă! S'a născut cu amēndou brațele.

*

Scena se petrece pe un riu, într'o luntre.

O dōmnă fricosă și nervosă intrēbă pe luntraș:

— Vi s'a întēplat să perdeți multe persōne în trecerea peste acest riu?

— Nu, dōmnă, cei pe cari îi perdem îi găsăm în totdeuna după o ți sēu doue.

*

Un măcelar, care se retrăsese din afaceri, voeșce să-și vēndă firma, cu care nu mai avea ce face.

Acestă firmă este firma clasică a tuturor măcelarilor: doue capete de bou, de lemn vāpsit.

— Oh! nu, n'o vinde! ți se soția lui.

— Ții la ea?

— Acestă ne va aduce aminte cei dintēi ani ai căsătoriei noastre.

*

Un aforism puțin galant pentru seculul frumos:

»Sfiesce-te de femeile ocheșe, bagă de sēmă la cele blonde, și fugi de celelalte.«

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Șolri literare și artistice. Dl dr. Cornel Diaconovici, directorul revistei »Romänische Revue,« se află de câteva zile în Bucureșci. — Dl dr. Augustin Lauran, canonic gr. c. de Oradea-mare, a scos de sub tipar o broșură în limba maghiară intitulată »Az egyház és az állam.«

Sofocle româneșce. Literatura noastră dramatică e forte săracă. Puțini noștri scriitori nu sūnt spriginiți de cătră direcțiunea Teatrului Național din Bucureșci. Etă cauza pentru care nu prē apar scrieri dramatice. Cu bucurie trebuie să salutăm dară ori ce încercare ce se iveșce pe terenul acesta. Dilele trecute primirăm o broșură intitulată »Filoctete«, tragedie în 5 acte, după Sofocle, tradusă în versuri, de S. P. Simon. A traduce piesele lui Sofocle în româneșce, este o idee fericită. nisuița dlui S. P. Simon este dar laudabilă. Inse, durere, esecutarea a intrecut puterile traducătorului. Limba, tehnica, ba și gramatica lasă mult de dorit. Prețul 50 cr.

Analele Academiei Române, seria II, tomul IX. 1886—1887, partea administrativă și debaterile, au eșit de sub tipar. Partea primă cuprinde procesele verbale ale ședințelor ordinare din anul 1886—1887, și se anecseză: discursul pronunțat de dl N. Ch. Quintescu în numele Academiei la mōrtea lui Fontanin, fost membru al Academiei; raportul dlui G. Bariș despre expoziția istorică din Budapesta și despre exploatările dela Aquincum, precum și relațiunea dlui I. Bian despre misiunea sa științifică în Polonia. Partea a doua ne ofere actele relative la sesiunea generală din 1887, printre cari cele mai interesante sūnt

raporturile asupra cărților intrate la concurs, aceste sunt făcute de dnii Quintescu, Fălcoian, Cobălcescu și Stefanescu. În acest volum se publică și un specimen din *Marele Etimologic al României*, scris de dl B. P. Hășdeu.

Edițiunile Academiei Române. De curând au apărut în edițiunea Academiei Române următoarele broșuri: *Notițe despre slobozii*, de V. A. Urechia, prețul 40 bani; *Dare de sēmă despre colecțiunea de documente istorice romane aflate la Wiesbaden*, cu vântare pentru aniversarea zilei de 10 maiu, ținută de Dimitrie A. Sturdza, prețul 1 leu; *Raporturi asupra câtorva mănăstiri, schituri și biserici din țeră*, presintate ministeriului cultelor și al învățământului public, de Gr. G. Tocilescu, prețul 1 leu; *Al VI-le congres internațional de igienă și demografie din Viena (septembrie-octombrie 1887)*, relațiune presintată Academiei de dr. I. Felix, prețul 50 bani; *Inscripțiuni după manuscrise, comunicări și note*, de V. A. Urechia, prețul 30 bani; *Generalul Pavel Kisseleff în Moldova și țera Românescă (1829—1831) după documente rusești*, de A. Papadopol-Calimach, prețul 1 leu.

Almanacul „României June.” Comisiunea pentru Almanacul „României June” aduce la cunoștința publicului, că din unele cauze neaternătore de societatea editore almanacul n'a putut să apară la terminul anunțat, ci va apăre numai pe la finele lui martie n. Abonamentele se primesc până la 15 martie n.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Șoiri teatrale și musicale. *Dna Aristița Manolescu*, distinsa artistă a Teatrului Național din București, a debutat zilele trecute la trupa din Botoșani, unde a jucat în piesele: *Fântâna Blandusiei*, *Frica de bucurie*, *Trecătorul și Doctoria pentru sócre*. — *Dșóra Zoe Agapiadi*, o jună și talentată pianistă din București, a debutat cu mult succes pentru primă-óră în concertul societății Concordia Română din București. — *Dl Georgescu*, care călătorește din București la Milan, spre a-și completa studiile musicale, va da un concert și la Sibiiu.

Reuniunea română de cântări din Sibiiu a dat luni la 27 februarie un concert în sala otelului dela *„Impăratul roman”* cu concursul membrilor activi din *„Hermannstädter-Männergesangs-Verein.”* Programul a fost acesta: 1. *„Trei cântece”* pentru cor micșt de F. Mendelssohn-Bartholdy. a) *Aducere aminte*; b) *Priveghitóra*: Valea de odihnă. 2. *„Doue piese”* pentru piano de F. Chopin: a) *Polonaise op. 26 Nr. 1*; b) *Fantasia Impromptu op. 66. 3. „Pe lac”*, bariton solo, cor de dame și orchestră de F. Thieriot. 4. *„Doue cântece”* cu acompaniare de piano de L. von Beethoven: a) *Sehnsucht*; b) *Lied aus der Ferne*. 5. *„Din cântările funebrele”*, compuse pentru cor de bărbați de G. Dima: a) *Cu adevărat desertăciune (cor)*; b) *Marea vieții (cor cu cvartet solo)*. H. Männergesangsverein. 6. *„Rugăciune”* pentru școli, cor micșt și acompaniare de piano de F. Schubert. Succesul a fost, ca totdeuna, escelent. Corurile conduse de dl Dima au cântat precis. Dnele Moga, Crișan și dl Demian au cântat frumos partiele de solo; ér dșóra Sotir a probat. că este o pianistă rutinată. Sala a fost plină.

Teatrul Național din București. Din repertoriul zilelor trecute notăm, că s'a jucat piesa *„Uriel Acosta”*, în beneficiul dlui Gr. Manolescu, mai repetându-se de vr'o trei ori. Apoi s'a reluat opereta *„Boccaccio”* și drama *„Mândrie și amor.”* S'a pus în repetiție drama *„Gaspar vodă”* de dl Ioan Slavici.

Cor nou de plugari s'a înființat în comuna Apateu, protopresbiteratul Boroș-Ineu, comitatul Arad. Conducătorul corului acestuia este dl invetător substitut Pavel Siiarteu. Corul a cântat întrăgă sfânta liturgie duminică în 30 ianuarie a. e. cu deplină esatitate și spre deplina mulțămire a credincioșilor.

Societatea pentru fond de teatru român. Resultatul material al adunării din Oravița. (Incheiere.) Sub decursul ședinței din 26 septembrie 1887 a încurs: 1) Suprasolviri dela concert și teatru în suma de 5 fl. 80 cr.; dela dnii Alesandru Popovici din Iladia 60 cr., Franz Grau din Oravița 20 cr. și dela dl Eugen Gerubl proprietar mare în Vranieu 5 fl.; din Biserica-albă, prin colectantul dl I. M. Roșu avocat, Ion M. Roșu avocat 5 fl., David Rugaciu proprietar 6 fl., Ignatie Popovici măcelar 5 fl., I. Bălănescu comerciant 5 fl., Nicolau Krestic et Sohn comerciant 5 fl., Iacob Wilhelm morar 2 fl., Franz Lehrmann comerciant 1 fl., Carol Ungurian comerciant Cucici 1 fl., Ludovic Haller comerec. 1 fl., Mihai Ristic adv. 1 fl., Iohan Albach comerciant 3 fl., Aloys Mina comerec. 1 fl., Panta T'ėran ospetar 3 fl., Helena Popovici 1 fl., Sofia Popovici comerciantă 1 fl., Franz Bauer 2 fl., Stefan Szöllösv adv. 1 fl., Francisc Greiner adv. 2 fl., Mathias Korrek 1 fl., George Schuller 1 fl., Dim. I. Ivanovici comerciant 1 fl., I. Ivanovici comerec. 1 fl., Demeter Georgevici 1 fl., And. Boborony comerciant 5 fl., Iohan Popovici 1 fl., Iacob Stoian 1 fl., Stefan Mioc ospetar 1 fl., Peter Mihailovici proprietar 1 fl., Th. Hepke librar 1 fl., A. Glass 1 fl., I. Steiner 1 fl., A. Holländer 50 cr., Aureliu Novac candidat de avocat 5 fl., Constantin Paleu pitar 3 fl., suma 72 fl. 50 cr. Din comuna Marcoveț, prin colectantul Alesandru Giuca invetător, Alesandru Giuca 2 fl., Ioachim Giuca paroc gr. c. 3 fl., Ioan Moise notar 3 fl., Petru Istvan inv. 2 fl., Pavel Stoian preot gr. or. 1 fl., suma 11 fl. Din comuna Ciclova-romăuă, colectant Pavel Fiște invetător, Flóra Iancovici preotésă 5 fl., Silvia Petrovici 5 fl., Iosif Coda 2 fl., Nicolae Grecu jude 1 fl., suma 13 fl. Tot din Ciclova-română, colectant Ioan Meran Iosif Petrovici 1 fl., Ilie Bronza 1 fl., Vasile Traista 50 cr., George Simon 50 cr., Ilie Bonca 50 cr., Dumitru Stoia 50 cr., suma 4 fl. Suma intratelor în decursul ședinței din 26 sept. 1887, este 106 fl. 30 cr. La comisiunea de inscriere au încurs 27 fl. 50 cr. Cu totul s'a încassat dară până la incheierea adunării din Oravița 313 fl. 81 cr. După adunare, la 10 oct. 1887, presidentul comitetului arangiator, dl Baltazar Muntean avocat în Oravița, a mai trimis subsemnatului vice-president, ca vinit curat dela banchet, represintația teatrală și dela bal suma de 280 fl., dimpreună cu o colectă din Iladia insuma de 3 fl. (Contribuitori Octavian Madincea preot 2 fl., Iosifu Lazar neguțator 1 fl.) Care va să dică vinitul curat încassat al adunării din Oravița, la 10 octombrie 1887 a fost 596 fl. 81 cr., care după incheierea socotelilor s'a și vėrsat în cassa societății. *Iosif Vulcan.*

CE E NOU?

Șoiri personale. *Dl Mihai Popovici*, protopresbiter gr. or. în Orșova și ales deputat la Caransebeș, a adresat presidentului camerei o scrisóre, prin care îl anunță, că — în conformitate cu procederea dlui Traian Doda — nici dsa nu-și va presintă mandatul, dar nici nu-l va depune; tot odată a înștiințat despre acēsta și pe alegători. — *Dl dr. Victor Babeș* va începe în curënd un curs public de bacteriologie la universitatea din București. — *Dl dr. Dimitrescu-Severean*, profesor la facultatea de medicină din București, a fost invitat să ia parte ca vicepresident la al

treilea congres internațional de chirurgie ce se va ține în luna viitoare la Paris. — *Dșora Sarmisegetusa Bilcescu* din România a luat cu mare succes licența la Sorbona din Paris; juriul profesoral a felicitat-o călduros, — *Dl Emanuel Doctor* a fost promovat la universitatea din Viena la gradul de doctor în medicină. — *Dl dr. Sațu*, medic în București, a fost numit membru al societății medico-psihologice din Paris. — *Dl Hepites*, directorul institutului meteorologic al liceului St. George din București, a fost numit membru onorar al academiei imperiale germane a naturaliştilor.

Hymen. *Dl dr. Emanuil Fekete-Negrut*, medic în Cluș, s'a logodit cu dșora Otilia Pușcariu, fiica părintelui protopop Grigorie Pușcariu din Betlen. — *Dl Ilie Savu*, cleric absolvent al archidiecesei Sibiiu și învățător în Sas-Sebeș, în duminica trecută s'a cununat cu dșora Ana Latița în Lancrem. — *Dl Ilie Căpușan*, cleric absolvent al archidiecesei Sibiiu și ales preot în Mociu, la 27 februarie n. ș-a serbat cununia cu dșora Veronica Moldovan în Călata-mare. — *Dl George Popescu*, cleric absolvent al diecesei Caransebeș, s'a fidanțat cu dșora Eugenia Petrovici, fiica dlui George Petrovici preot în Pîlu-mare. — *Dl Teodor Stancu*, absolvent de teologie al diecesei oradane, la 5 martie se va cunună cu dșora Ioana Christian, fiica protopopului Ioan Christian din Poceiu lângă Oradea. — *Dl George Simu*, teolog absolvent și student de filosofie la universitatea din Cluș, s'a logodit cu dșora Lucreția Orășan în Sâniacobul de pe Mureș.

Internat în Baia-mare. Am scris și noi, că românii din părțile sătmărene au luat inițiativa să fondeze un internat de băeți la gimnasiul din Baia-mare, unde numărul studenților români se urcă la 80—100. În cauza această conferința conchiemată s'a ținut la Șomcuta-mare în 11 februarie n. sub presiul dlui Iosif Pop, fiind secretar dl Vasile Indre; lângă cari s'au mai ales president protopopul Ștefan Bîlțiu și parocul dr. Vasile Lucaciu. Profesorul de limba română dela gimnasiul din Baia-mare dl Gavril Szabó a ținut o cuvântare, arătând necesitatea internatului proiectat. Pentru înființare s'au făcut două propuneri: una de dl avocat Nicolae Nilvan, care a propus ca internatul să se creeze prin acții de câte 50 fl.; alta de dl avocat Vasile Indre, care a propus colectare. Dnii George Pop, Vasile Butean, Florian Cocian, protopopul Bîlțiu, profesorul Szabó, dr. Mihali și alții au spriginit propunerea primă; pentru propunerea a doua s'au sculat protopopul Pelle, dr. Vasile Lucaciu. Majoritatea a primit propunerea dlui Nilvan. În sfârșit s'a ales un comitet pentru pregătirea prospectului și emiterea acțiilor.

Carneval. *La Orșova* Societatea de lectură română-sârbă va da la 3 martie n. un bal în folosul bibliotecii sale și al școlărilor săraci, în salonul otelului »Cerbul de aur.« — *Al doile bal de curte* în București se va da joi la 25 februarie st. v. (9 martie n.)

Balul din Oravița al Reuniunii femeilor române de acolo, la 2/14 februarie, a avut un succes strălucit, grație neobositelor stăruințe ale dōmnelor Ana Manguica, Letiția Lepa, Anastasia Bistriean, Livia Vuia, Eugenia Muntean și Maria Pavlovici. S'a intrunit un public elegant, pe care abia Pa încăput spaciōsa sală din otelul »Corona.« Cadrilele au fost jucate în două colone mari de 80 de părechi. er numărul celor de față s'a urcat la 300. Mai multe dame au purtat costum național, dintre ele se însemnă dōmnenele: Adam și Letiția Vuia și dșorele Sabina Bistrean, Silvia Petrovici și Lucreția Borza. Au mai luat parte la bal dnele Ana Manguica, Ermina Maniu, Letiția Lepa, Anastasia Bistrean, Eugenia Muntean, Alesandra Miletici, Maria Pavlovici, Ana Martinovici, Ana Popovici, Fancisca Pocean, N. Nemoian și dșorele Sa-

veta Miclea, Cornelia Pocean, Iuliana Dragoescu, Nina Szerényi, Nina Pateșan, Elisabeta Purgariu, Maria Miletici, Livia Popovici, Elena Botoș, Sofia Baiăș, Gizela Spilca, Marina Fometescu, Maria Apostolescu și altele. Petrecerea a ținut până dimineața. Vinitul s'a urcat peste 300 fl.

Bal românesc în Lugoș. Maestrii cogiocării români din Lugoș au înființat o societate pentru ajutorarea bisericii gr. or. române de acolo. Această societate a dat la 18 februarie un bal în sala otelului »Concordia«, la care a luat parte și classa inteligentă. Dintre dame amintim pe dōmnene Radulescu, Ianculescu, Bredicean, Rezei, Gaita din Făget, Popavița, Jian din Reșița, Șerban, Popovici și dșorele Elena Radulescu, Cornelia Ianculescu, Sabina Ștefani, Popovici din Făget, Curescu, Florescu, Popovici. Comitetul arangiator a fost compus din dnii dr. Dobrin, dr. Florescu, dr. Petrovici și Alesandru Birăescu. Vinitul curat 50 fl.

Processe de presă. *Processul de presă al Gazetei* s'a intentat pentru un articol de fond din nr. 176 și pentru alt articol din nr. 179; primul a fost scris de dl Ștefan Bobancu, al doile de dl dr. Aurel Mureșan. — *Processul de presă al dlui general Traian Dodu* i s'a intentat pentru scrisōrea din 14 novembre 1887 adresată presidentului camerei și respândită apoi prin tipar, precum și pentru apelul seu cătră alegători. Procesul se va judecă de cătră jurați în Arad.

Ateneul Român din București a început conferințele sale literare duminica trecută. Dl C. Esarcu a ținut un discurs de deschidere, apoi dl A. I. Odobescu a vorbit despre edificiile rotunde și patrute cu dom circular, edificiul Ateneului. Pentru conferințele viitoare s'au inseris dnii: Gr. Tocilescu, Tache Ionescu, Ionescu-Gion, Al. Djuvara, Gr. Lahovary, V. Lascaș, Barbu Ștefanescu dela Vrancea, Gr. Maniu, dr. N. Garofild, S. C. Mihailescu, C. Dobrescu, Iancovescu, C. G. Arion, dr. Urechia, Gr. Păucescu, G. D. Teodorescu, doa dr. Cutarida-Crătunea, Angel Demetrescu, St. Veleșcu, dr. Clement, B. Florescu, A. Macedonschi, C. Disescu.

Societatea geografică română din București, care se găsește sub președința regelui, se va intruni în adunare generală la 28 și 29 februarie v. (11 și 12 martie n.) Afară de raporturile biuroului, dnii Al. Odobescu, G. Buzoian, dr. N. Manolescu, V. A. Urechia, Gr. Tocilescu vor ține conferințe literare. Adunarea se va ține sēra la 8 ore în sala senatului.

Reuniunea femeilor române din Arad și provincie, în adunarea sa constituantă din săptămāna trecută, s'a constituit astfel: *Membrii comitetului central*: Presidentă: Hermina P. Desseanu, vice-presidentă: Aurelia Beleş, cassier: Rhea S. Ceontea, secretar: Petru Truța. *Membrii*: Dnele Ecaterina Paguba, Ana Truța, Barbara Antonescu, Maria Purcariu, Silvia Popu, Sofia Popoviciu, Iuliana Dogariu, Rosalia Moldovan, Maria Popoviciu. *Consilieri*: Dimitriu Bonciu, Ion P. Desseanu, Ion Beleş, Teodor Ceontea. *Comisiunea permanentă revēdētōre*: Georgiu Dogariu, Ignatiu Papp, Georgiu Purcariu, Dimitrie Antonescu, Petru Popovici. *Membrii comitetului provincial*: Maria Leucuța, din C. Simand; Elisaveta Beleş, E. Șimand; Silvia Tamașdan, R. Peșca; Anna Dogariu, Arad; Liubiția Ganea, Semeac; Irina Milovan, Măndruloș; Maria Cosma, Sibiiu; Ecaterina Crețunescu, Belinț; Iuliana Boșșan, Curticiu; Mariōra Popovici, Ciaba; Eufemia Luca, Recaș; Antiția Pap, Beinș; Elena Biberia, B.-Giula; Ana Marcovici, St. Nicolaul-mare; Sofia Beleş, Radna; Etelca Popa, Pesca-română; Ecaterina Cimponeriu, Miniș; Elisaveta Rus, Șielău; Iulia Lazar, Recaș; Emilia Miclea, Cacova; Anastasia Tempea, Toracul-mare; Emanuil Ungurean, Timișōra;

Flórea Moga, Răbăgani; Ana Groza Almaş; Maria Martinovici, Topoloveţ; Teresia Beleş, Odvoş; Iuliana Popovici, Soborşin; Flórea Lelea, Erdegiu; Georgiu Radnean, Curtici; Elena Hamsea, Lipova; Victoria Calin, Moşniţa; Maria Petrovici, Cella; Emilia Dehelean, Batuţa; Olga Bugarin, Beregeu; Ecaterina Crişan, Capruţa; Luisa Sida, Şiria; Elisa Conopan, Sămbăteni; Lucreţia Popovici, Conop; Teodor Filip, din Lugăşul-sup.; Elena Mera, din Şiria; Rosa Moţ, Cuvin; Alesandra Cióra, Micalaca; Ieroteu Beleş, Oradea-mare; Elie Dogariu, Arad; Terenţia P. Dessean, Otlaca; Maria Lung, Arad; Iulia P. Stancu, Sămbăteni; Elena Anciu Arad.

Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu ş-a ţinut adunarea constituitoare în Sibiiu, sub presiunea dlui Eugen Brote, fiind de faţă 39 membrii din 84 înscrişi. Dl profesor Comşa a ţinut un discurs despre »semënţa de prăsilă,« care a stărnit şi o discuţiune la care au luat parte dnii Ioan de Preda, I. Necşa, George Dordea şi E. Brote. Comitetul Societăţii s'a compus astfel: Eugen Brote, preşedinte; Ioan de Preda, vice-preşedinte. Membrii în comitet: Teodor Colbasi, Dimitrie Comşa profesor, D. Comşa primar în Selişte, George Dordea primar în Bungard, Alesandru Lebu proprietar, I. Orestian primar în Apold. Simeon Popescu protopresbiter, Iosif Şiuluţ jude reg. în pens.

Institute de credit. *Albina* va ţine adunarea sa generală în Sibiiu la 30 martie n. înainte de mieđăđi la 10 ore. — *Timişana* din Timişóra va ţine adunarea sa generală la 12 martie n. înainte de mieđăđi în sala mică a otelului »Principele de corónă.«

Ştiri scurte. *Academia română* a primit din partea unui român din Transilvania un mare număr de medalii vechi, foarte interesante şi cari au fost descoperite lângă Blaş. — *Societatea studenţilor români din Zürich* pe anul şcolastic curent s'a constituit astfel: A. Obregia, preşedinte; V. Ciuntu, vicepreşedinte; D. Vlădescu şi S. Marcu, secretari; I. T. Angelescu, casar şi I. Schiffer, bibliotecar. — *Fortificarea Focşanilor* s'a hotărît; această localitate va fi întărită cu 60 de cupole de oţel, cari s'au comandat în Germania pe preţ de 60 mii lei fiecare, ceea ce ridică numai preţul cupolelor la suma de lei 3.600.000. — *Mostenitorul de tron al Germaniei* se află aproape de mörte; medicii i-au operat gătul; dar insedar, catastrofa e inevitabilă.

Neorológe. Dr. *Ioan Colceriu*, medic archidicesan în Blaş, a murit acolo, la 22 februarie, în etate de 56 ani, jelit de numeroşi consăngeni. — *Ioan Stinghe* profesor în retragere dela şcolă reală şi comercială din Braşov, a încetat din viaţă în sėptemăna trecută. — *Coloman Ghiczy*, unul din cei mai de frunte bărbaţi de stat ai Ungariei, a murit la Buda-pesta, în etate de 80 ani.

Pentru dómne tinere.

O bună cafea. Cafėua făcută cu apă destilată este cu mult mai plăcută la bėut decât cea făcută cu apă de puţ sėu isvor. Cafėua făcută cu apă destilată, are o finėtă şi chiar un gust mai delicat şi un parfum superior decât celei făcute cu apă ordinară, fiind că calităţile sânt prė desvolate şi complect perfecte. Causa este, că carbonaţii pămėntoşi pe care-i conţine apa bună de bėut, distruge o parte din taninul cafelei, cu care formėză un produs insolubil şi fără gust, pe când apa destilată lasă taninul intact, şi cafėua işi păstrează tóte proprietăţile sale tonice, a căror lucrare este atât de însemnată asupra sto-

macului. Ecă dar o esperinţă uşor de făcut, şi fiecare póte găsi puţină apă destilată la farmacie, pentru ca să se pótă convinge de adevėr. Ceea ce se petrece cu cafėua, s'a putut constată şi la fabricarea berei. Apa încărcată de bicarbonat de var distruge asemenea la fiert o mare parte din taninul hameiului şi face ca berea să-ş pėrdă agentul tonic cel mai bun.

Curăţirea marmorii. Obiectele de marmoră pėtate se pot curăţi foarte bine cu apă chlorurată (60 de grame de chlorur de var la un litru de apă.) Se frėcă cu un burete muiat în această apă, şi se lasă să se usuce la aer. După douė ore se spėlă cu apă curată. Dēcă operaţiunea »dintei« nu este suficientă, se repetėză pentru a două óră. În sfėrşit inse se ung cu puţin oleu de in sėu mai bine cu cėră disolvată în esenţă de terpentin.

Ghicitóre de şac.

De Mariţi Doboii.

cli	frun-	Ce-şi	bė.		nul,	ge	ani	cu-
	ră	in	ce	plan-	o-	tul	neare	
tea-i	nă,	mó-	mó-	tră-	ti-	sit!	tre-	de
Să	sus-	o-	su-	bo-	bul	ră	lin-	bit!
mul	ră	lan-	pi-	*Să	flet	D	Să	şi
turi	nă	cu	tot	ce-'n	mó-	ro-	sdro-	Bo-

Se póte deslegá după promenada calului.

Terminul de deslegare e 14 martie. Ca totdeuna şi de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

Deslegarea ghicitórei de semne din nr. 26:

Ah prin voi frumoşee
Umbre recoroşee,
De-aş murí îndată,
Nici să-mi afe-odată
Grópa ne'mpėnată
Cine m'a 'nşelat!

Deslegare bună n'amu primit dela nimene.

Deslegarea ghicitórei de şac din nr. 29:

Dóri de diuă se revėrsă peste vesela natură,
Prevestind un sóre dulce cu lumină şi căldură;
În curėnd şi el apare p'orisonul aurit,
Sorbind roua dimineţii de pe cãmpul inverđit!

V. A.

Deslegare bună ne-a sosit dela dómnele şi domnişórele: Fira Serafin n. Pop, Eufrosina Popescu, Eugenia Muntean, Mariţi Doboii, Elena d'Orbonaş, Zoe Dimbu, Minodora Micşunescu şi dela dnii Sever Barbu, Octavian Popescu, Valeriu Oniţ.

Premiul fu dobândit de dşóra Eugenia Muntean în Haţeg.

Călindarul sėptemănei.

Đua sėpt.	Călindarul vechiu	Călind nou
Duminecă	fiului retăcit Ev. dela Luca c. 15, st. 11, gl. 6, a inv. 6.	
Duminecă	21 Cuv. Timotei	4 Adrian
Luni	22 † Aflar. M. S. Eugenia	5 Friederich
Mărţi	23 Par. Policarp	6 Friedolin
Mercuri	24 † Aflar. cap. S. Ión Bot.	7 Toma
Joi	25 Par. Taras. arch.	8 Ioan
Vineri	26 Par. Porfirie	9 Francisca
Sămbătă	27 Par. Procopie	10 40 Martiri

Proprietar, redactor respunđător şi editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Otto Húgel în Oradea-mare.